

XX. Musiikkilautakunta.

Musiikkilautakunnan vuodelta 1925 laatima kertomus toiminnastaan oli seuraavansisältöinen:

Musiikkilautakunnan kokoonpano y. m. Vuonna 1925 kuului musiikkilautakuntaan yliarkkitehti C. H. Lindberg puheenjohtajana, kauppaneuvos K. A. Niklander varapuheenjohtajana, toimittaja E. Lindahl, kirjaltaja J. V. Mikkola ja filosofiantohtori C. H. W. Ramsay. Sihteerinä toimi oikeusneuvosmies K. E. Furuhjelm.

Vuoden varrella kokoontui musiikkilautakunta 12 kertaa, ja oli käsiteltyjen asioiden lukumäärä kaikkiaan 103, joiden lisäksi tulevat ne toimenpiteet, joihin lautakunnan puheenjohtaja lautakunnan valtuuttamana oli ryhtynyt.

Kaupunginorkesterin toiminta oli pääasiassa entisen ohjelman mukainen. Sen jäsenmäärä oli 69 ja johtajana toimi professori R. Kajanus.

Vuoden varrella järjestettiin 16 varsinaista ja 3 ylimääräistä sinfonia-konserttia, 37 kansansinfonia- ja kansankonserttia, jota paitsi orkesteri avusti 90 ooppera- ja 45 teatterinäytännössä sekä 19 muussa konsertissa. Lisäksi annettiin yksi Wagner-ilta ja juhlakonsertti Jean Sibeliuksen 60-vuotispäivän johdosta.

Koska oopperaesityksiä oopperan huonon taloudellisen aseman johdosta ei lainkaan annettu 1925 vuoden syyskautena, josta oli seurauksena, ettei kaupunginorkesterin miltei tärkeintä tulolähdettä voitu ottaa lukuun orkesterin tuloja laskettaessa, järjesti musiikkilautakunta syyskuusta alkaen helppohintaisia ja helppotajuisia konsertteja oopperatalolla, mutta osoittautuivat nämä konsertit, joita annettiin vuoden varrella seitsemän ja joissa alussa kylläkin oli yleisöä runsaasti, pian vähemmän kannattaviksi.

Edellämainituissa konserteissa esiintyivät seuraavat solistit: herrat E. Linko, E. Grape, W. Pastuchoff, E. Linz, N. Orloff, W. Ketter (piano), A. Hannikainen, H. Kansanen, N. Levin, E. Raitio (viulu), K. Schimunek (oboe), A. Öfverlund (sello), M. Orlando (huilu), A. Köhelik (torvi), G. Nieminen, A. af Enehjelm, Th. Björkman, O. Soini, E. Wichmann, T. Louko, B. Jorma ja S. Rääkkönen (laulu) sekä allamainitut naiset: E. Rängman-Björnin, Hj. Calais, N. von Theobald, L. Kolessa, L. Holmström, H. Jansson (piano), J. Bokor (sello), A. Hagelstam, O. Gutmann-Ryss, D. Andsten-Gorschelnik, S. Meyen, E. Gräsbeck, S. Starck, S. Nikander-Baer, G. von Haartman, M. Uramo, I. von Pfaler, M. Heikel, M. von Fieandt, S. Schaar ja H. Christiansen (laulu).

Vuoden varrella järjestetyistä konserteista, joista 16 oli varsinaista ja 3

ylimääräistä sinfoniakonserttia, 1 Wagner-ilta ja 1 J. Sibeliuksen juhlakonsertti, professori R. Kajanus johti 15 konserttia, tohtori T. Haapanen, säveltäjä B. Carlson ja herra K. Ekman kukin yhden sekä ulkomaalaiset vierailujohtajat Th. Reuters (Riika), R. Batón (Pariisi) ja J. Halvorsen (Oslo) kukin myöskin yhden konsertin. Kansansinfonia- ja kansankonserteista johti professori R. Kajanus 7, herra O. Fohström 18, tohtori T. Haapanen 6, herra B. Carlson 2 ja herra K. Hellman, herra K. Ekman ja professori E. Melartin kukin yhden, minkä ohessa herrat Fohström ja Ekman yhdessä konsertissa johtivat kumpikin osan ohjelmaa. Vapunpäivänä annettiin päiväkonsertti, jonka johti herra Fohström.

Sinfoniakonserteissa esitettiin seuraavat sävellykset: Sibelius: Koskenlaskijan morsiamet; Sinfonia II d-dur; Sinfonia VI; Viulukonsertti d-moll; Sinfonia III; Viulukonsertti, Aallottaret, sinf. runo; Sinfonia I e-moll; Svanehvít (sarja musiikista Strindbergin satuun Svanehvít); Ateenalaisten laulu poika-kuorolle ja orkesterille; Palmgren: Pastorale; A. Merikanto: Sarja orkesteria varten (ensi kerran), Pan, sinf. runo; Carlson: Sarja jousiorkesterille; Ikonen: Saarelle selälliselle, sinf. runoelma (ensi kerran); Roger-Ducasse: Suite française; Le Joli Jeu de Furet; Scherzo; Tschaiowsky: 2 aariaa oopp. Patarouva; Sinfonia II, Pianokonsertti b-moll; Sinfonia VI h-moll; Lalo: Symphonie espagnole; Attenberg: Sinfonia I h-moll; Albeniz: Catalonia suite populaire; Mozart: Jupiter sinfonia; Konsertti huilulle ja orkesterille d-dur; Sinfonia g-moll; Konstanzen aaria; Marten aller Arten; Sinfonia ess-dur; Beethoven: Pianokonsertti g-dur; Alkusoitto oopp. Fidelio; Sinfonia IV b-dur; Alkusoitto oopp. Coriolan; Konsertti pianolle ja orkesterille n:o 5 ess-dur; Sinfonia V c-moll; Sinfonia VI (Pastorale); Pianokonsertti 5 ess-dur; Debussy: La mer, 3 sinfonista skitsiä; L'après midi d'un faune; Dukas: L'apprenti sorcier; Reger: Variationeja ja fuga Mozartin teemasta; Rossini: Rosinan aaria oopp. Parturi: Una voce po co fa; Alfvén: Juhannusyö, ruotsal. rapsodia orkesterille; Chopin: Pianokonsertti II f-moll; Pianokonsertti e-moll; Smetana: Aus Böhmens Hain und Flur, sinf. runo; Händel: Concerto grosso n:o 1 b-dur; Wagner: Wotans Abschied und Feuerzauber; osia oopp. Mestarilaulajat; Alkusoitto oopp. Lohengrin; osia oopp. Tannhäuser; Ravel: La Valse; Dohnanyi: Sinfonia d-moll; Brahms: Sinfonia n:o 1 c-moll; Pianokonsertti d-moll; d'Indy: Kesäpäivä vuoristossa; Johan Halvorsen: Sinfonia II d-moll; Andante con variationi; Norjalaisia satukuvia; Weber: Alkusoitto oopp. Oberon; Wilhtol: Jalokiviä, sarja; Darsin: Valse melancolique; Medin: Sarja; Scriabin: Sinfonia II c-moll; Dvórák: Konsertti sellolle ja orkesterille; Berlioz: Alkusoitto oopp. Benvenuto Cellini; Franck: Sinfonia d-moll; Le Chasseur maudit, sinf. runo; Svendsen: Sinfonia II b-dur; Grieg: Konsertti pianolle ja orkesterille; Bernhard Crusell: Alkusoitto oopp. Pieni orjatar.

Konserttiyleisön lukuisuudesta mainittakoon, että sen lukumäärä sinfoniakonserteissa keskimäärin on noussut 567 henkilöön konserttia kohti (kaikkiaan 9,073 henkilöä), kansan- ja kansansinfoniakonserteissa keskimäärin 556 henkilöön (kaikkiaan 20,586 henkilöä) sekä ylimääräisissä konserteissa kaikkiaan 2,275 henkilöön ja n. k. oopperakonserteissa kaikkiaan 3,465 henkilöön. Konserteissa kävi siis yleisöä suunnilleen yhtä paljon kuin edellisenä vuonna.

Taloudellinen tulos. Kaupunginorkesterin tulot olivat kalenterivuotena 1925 611,895: 25 markkaa, siitä tuloina omista konserteista 237,755: 25 markkaa sekä 374,140 markkaa avustuksesta muissa tilaisuuksissa. Menot olivat samana vuonna 2,410,296: 95 markkaa, joista palkkoja ja ikäkorotuksia 2,275,136: 60 markkaa, konserttikuluja 120,993: 30 markkaa, nuotteja ja soittovälineitä 9,978: 80 markkaa sekä muita menoja 4,188: 25 markkaa.

Kuukausitilien tarkastus. Musiikkilautakunnan voimassa olevan johtosäännön mukaan on orkesterin taloudenhoitaja velvollinen kuukausittain, viimeistään seuraavan kuukauden 5 päivänä, musiikkilautakunnalle antamaan kaksin kappalein laaditun tilin siihen kuuluvine todisteineen sekä vahvistetun kaavakkeen mukaisen, tuloja ja menoja osoittavan taulukon. Kohta näiden asiakirjain saavuttua toimittivat lautakunnan puheenjohtaja ja sihteeri kunkin kuukauden alussa tilintarkastuksen, ja havaittiin näissä kuukausitarkastuksissa tilien aina olevan kunnossa ja kassan tila kirjain mukaisiksi. Kuukausitilit todisteineen on heti toimitettu rahatoimikonttoriin.

1926 vuoden talousarviolaskema. Elokuun 31:ntenä 1925 päivätyllä kirjelmällä lähetti musiikkilautakunta säädettyssä järjestyksessä rahatoimikamariin 1926 vuotta varten laatimansa talousarviolaskelman. Talousarvioehdotuksessaan alensi kamari kaupunginorkesterin määrärahan 140,000 markalla sillä perusteella, että orkesterin miesluku oli kaupunginvaltuuston joulukuun 29 p:nä 1924 tekemän päätöksen mukaan pysyttävä 69 miehisenä ainoastaan syyskuun 1 p:nä 1926, ja ehdotti kamari samalla, että mainittu summa siirrettäisiin kaupunginvaltuuston käyttövaroihin käytettäväksi kaupunginorkesterin ylläpitämiseksi siltä varalta, että orkesteri todellakin pysyttäisiin 69 miehisenä vuoden neljänä viimeisenäkin kuukautena. Kaupunginvaltuusto hyväksyi rahatoimikamarin ehdotuksen ja kysymys orkesterin pysyttämisestä mieslukuunsa nähden entisellään jäi edelleen ratkaisemattomaksi.

Avustettujen sivistysyritysten valvonta, joka osittain on musiikkilautakunnan toimitena, järjestettiin samoin kuin aikaisemminkin, jolloin lähempi valvonta jaettiin lautakunnan jäsenten kesken.

Ulkoilmakonsertit. Vuonna 1925 asetti kaupunginvaltuusto 14,400 markan suuruisen määrärahan lautakunnan käytettäväksi ulkoilmakonserttien toimeenpanemista varten. Tämän määrärahan jakoi lautakunta siten, että musiikkimajuri A. Apostolin johtamalle torvisoittokunnalle annettiin 7,200 markkaa ja yhtä suuri määrä Helsingin työväenyhdistyksen soittokunnalle, ehdolla että kumpikin soittokunta kesän kuluessa antaa konsertteja kerran viikossa Kalliossa ja kerran viikossa Hermannissa ja Vallilassa. Lautakunta esitti myös rahatoimikamarille, eikö kamarin toimesta voitaisi soittokunnille järjestää istumapaikkoja Kalliossa ja jonkinlaisia soittolavoja sekä soittajain istumapaikkoja Vallilassa ja Hermannissa.

Orkesterin vuokraaminen maaseudulle. Vuoden varrella sekä kevät- että syyskaudella musiikkilautakunnan ja Tampereen musiikkilautakunnan kesken neuvoteltiin kaupunginorkesterin vuokraamisesta (n. 25 miestä) konsertteja varten Tampereella. Nämä neuvottelut jäivät kuitenkin valitettavasti tuloksettomiksi, riippuen tämä etupäässä siitä, että arvioidut kustannukset havaittiin liian suuriksi.
